

Смірнова Олега Ювеналійовича,

СКАРГА/ПОВІДОМЛЕННЯ
про наявність фактів академічного плагіату
в докторській дисертації А. О. Пінчук

Керуючись пп. 2–4 «Порядку розгляду скарг/повідомлень щодо фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації», затвердженим на засіданні Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти 24 жовтня 2023 р. (протокол № 16 (45)), повідомляю про факти академічного плагіату в докторській дисертації А. О. Пінчук:

Пінчук Аліна Олександрівна. Стратегія забезпечення сталого розвитку сільського господарства в умовах діджиталізації економіки України. – Дис. ... доктора економічних наук (спеціальність: 08.00.03 – економіка та управління національним господарством). – Чернівці, 2020.

У теперішній час А. О. Пінчук працює директором Навчально-наукового інституту економіки Національного університету «Чернігівська Політехніка» (https://stu.cn.ua/wp-content/uploads/2024/01/sklad-vchenoyi-rady-08_01_24.pdf).

Дисертація була захищена нею 21.08.2020 року на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 79.051.04 у Національному університеті "Чернігівська політехніка".

Науковий консультант – Кармазіна Наталія Вячеславівна, доктор економічних наук, доцент кафедри обліку і оподаткування Таврійського національного університету ім. В. І. Вернадського.

Офіційні опоненти:

- **Вдовенко Наталія Михайлівна**, доктор екон. наук, професор, завідувач кафедри глобальної економіки Національного університету біоресурсів і природокористування України;
- **Гальцова Ольга Леонідівна**, доктор екон. наук, професор, завідувач кафедри національної економіки, маркетингу та міжнародних економічних відносин Класичного приватного університету;
- **Сафонов Юрій Миколайович**, доктор екон. наук, професор, заступник директора ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» Міністерства освіти і науки України.

Дисертація і автореферат А. О. Пінчук розміщені на сайті Національного репозитарію академічних текстів за адресою <https://nrat.ukrintei.ua/searchdoc/0520U100423/>.

Установлено, що файл дисертації, розміщений на сайті НРАТ, являє собою набір сканованих неоцифрованих фотографій її дисертації, з яких текст не виділяється, і має установлений захист від копіювання, що видно у властивостях файла pdf (Додаток 2-а). У зв'язку з цим додаю копію цієї дисертації у машиночитаному форматі (Додаток 2-б; також цю машиночитану OCR-копію можна завантажити з сайту <https://false-science-ua.odoo.com/web/content/958?unique=d6db3ad31924ab2ef348cd0863dee670dec29d9f&download=true>). Підтверджую, що текст дисертації на сканованих фотографіях у варіанті 2-а і OCR-текст дисертації у машиночитаному форматі у варіанті 2-б є ідентичними.

Слід зазначити, що в дисертації Пінчук немає єдиного «Списку використаних джерел». Джерела наводяться наприкінці кожного з п'яти розділів і нумеруються відповідно до загальної системи із забезпечення

У «Рекомендаціях щодо запобігання академічному плагіату та його виявлення в наукових роботах (авторефератах, дисертаціях, монографіях, наукових доповідях, статтях тощо)» (Лист МОНУ №1/11-8681 від 15.08.2018) зазначається наступне:

- п. 1.2. Академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства (ч. 4 ст. 42 Закону України «Про освіту»);
- п. 2. Академічним плагіатом є:
 - 2.1 Відтворення в тексті наукової роботи без змін, з незначними змінами, або в перекладі тексту іншого автора (інших авторів), обсягом від речення і більше, без посилання на автора (авторів) відтвореного тексту.
 - 2.2 Відтворення в тексті наукової роботи, повністю або частково, тексту іншого автора (інших авторів) через його перефразування чи довільний переказ без посилання на автора (авторів) відтвореного тексту.

У докторській дисертації А. О. Пінчук виявлені факти порушення академічної доброчесності, які підпадають під визначення академічного плагіату (пп. 1.2, 2.1 і 2.2 зазначених «Рекомендацій»).

Виявлено, що дисертація А. О. Пінчук містить текстові збіги (плагіат) із наступним джерелом:

Шестаковська Т. Л. Формування та реалізація державної політики інноваційного розвитку аграрного сектору України. Дис. ... доктора наук з державного управління (спеціальність: 25.00.02 – механізми державного управління). – Чернівці, 2020. (<https://nrat.ukrintei.ua/searchdoc/0520U100173/>).

Покликання на дисертацію Шестаковської в дисертації Пінчук немає.

Пінчук захистила свою дисертацію 21.08.2020 р. у ЧНТУ, а Шестаковська – 20.03.2020 р. у Міжрегіональній академії управління персоналом (Київ), тобто з різницею в 5 місяців. Дисертації захищені за різними спеціальностями (Пінчук – 08.00.03, Шестаковська – 25.00.02) і в різних спецрадах. Обидві на той момент працювали в ЧНТУ. Хоча захист Пінчук відбувся на 5 місяців пізніше ніж захист Шестаковської, все одно може виникнути питання щодо першоджерела запозичення. У публікації на сайті <https://false-science-ua.odoo.com/fabrika-falshivikh-disertatsii-v-universiteti-shkarleta-vipadok-2-i-alina-oleksandrivna-pinchuk> наводиться ця порівняльна таблиця:

Пінчук А. О. Стратегія забезпечення сталого розвитку сільського господарства в умовах діджиталізації економіки України.	Шестаковська Т. Л. Формування та реалізація державної політики інноваційного розвитку аграрного сектору України.
С. 85.	С. 92.
<p>Деякі зарубіжні виробники сільськогосподарської продукції вже в останній третині минулого століття почали переходити на сталий шлях розвитку (так званий інформаційно-біотехнологічний сільське господарство), до точного (прецизійного) землеробства, диверсифікованого ресурсозаміщення, наукомістких технологій, широкого запровадження техніки і обладнання нового покоління [93].</p> <p>Якщо Україна, ґрунтуючись на позитивному зарубіжному досвіді, не здійснить прискорений перехід на сталий шлях розвитку сільського господарства, не відновить його на якісно новій техніко-технологічній основі, яка відповідає сучасним світовим тенденціям, то вітчизняний сільське господарство безнадійно відстане, й з кожним роком втрачатиме конкурентоспроможність.</p>	<p>Деякі зарубіжні виробники сільськогосподарської продукції вже в останній третині минулого століття почали переходити на інноваційний шлях розвитку (так званий інформаційно-біотехнологічний аграрний сектор), до точного (прецизійного) землеробства, диверсифікованого ресурсозаміщення, наукомістких технологій, широкого запровадження техніки і обладнання нового покоління¹⁰⁶.</p> <p>Якщо Україна, ґрунтуючись на позитивному зарубіжному досвіді, не здійснить прискорений перехід на інноваційний шлях розвитку аграрного сектору, не відновить його на якісно новій техніко-технологічній основі, яка відповідає сучасним світовим тенденціям, то вітчизняний аграрний сектор безнадійно відстане, й з кожним роком втрачатиме конкурентоспроможність.</p>

У наведеній таблиці ми бачимо, що у відповідних місцях цих двох подібних текстів у

Шестаковської є словосполучення «аграрний сектор», а у Пінчук – «сільське господарство». Але саме в дисертації Пінчук спостерігається неузгодженість слів: «так званий інформаційно-біотехнологічний сільське господарство»; «вітчизняний сільське господарство». Це, на мій погляд, є доказом того, що джерелом запозичення була дисертація Шестаковської, а не навпаки, тобто плагіат міститься саме в дисертації Пінчук. Таку саме неузгодженість ми спостерігаємо на с. 227 дисертації Пінчук: «Гальмує розвиток системи кредитного обслуговування сільського господарства економіки нерозвиненість ринку землі...» – очевидно, що тут у першоджерелі був вислів «кредитного обслуговування аграрного сектору економіки...». Як відомо, заміну одного словосполучення на інше легко здійснити шляхом виконання команди «Замінити все» у програмі Word.

Основний матеріал дисертації Пінчук А. О. (без Анотації, Списку опублікованих праць, Змісту, Вступу, Списків використаних джерел і Додатків) викладений на сс. 34–105, 117–191, 203–278, 286–350, 358–423, 432–438 (усього – 360 сторінок).

Академічний плагіат виявлений на сторінках основного тексту 85–104, 117–191, 234–278, 331–350, 358–380, 392–400, 402–420, 422, 433–434, 436–438 (усього 217 сторінок), що складає 60%, а також на сторінках з Анотацією, Abstract, Вступом і Додатками (сс. 3, 5–9, 15, 29–31, 445–448, 451–459).

Збіги з дисертацією Шестаковської мають наступні висновки дисертації Пінчук:

- висновок № 4 до розділу 1;
- висновки №№ 5, 6 і 7 до розділу 2;
- висновки №№ 2 і 4 до розділу 3;
- висновки №№ 1 і 5 до розділу 4;
- висновки №№ 5 і 6 до розділу 5;
- висновки дисертації №№ 3, 4, 6, 11 і 12.

Шляхом порівняння текстів цих двох дисертацій виявлено, що дисертації мають суттєві збіги з незначним рерайтингом, ідентичні таблиці й рисунки. Також замість вислову у дисертації Шестаковської «аграрний сектор» у відповідних місцях дисертації Пінчук присутній вислів «сільське господарство», замість «інноваційний розвиток» – «сталий розвиток», а замість «соціально-економічних інтересів» – «соціо-еколого-економічних інтересів».

У додатках таблиця Б.1 у дисертації Пінчук (сс. 445–446) ідентична таблиці Б.1 у дисертації Шестаковської (сс. 525–526), таблиця Б.2 у дисертації Пінчук (с. 447) ідентична таблиці Б.2 у дисертації Шестаковської (с. 527), таблиця В.1 у дисертації Пінчук (с. 448) ідентична таблиці В.1 у дисертації Шестаковської (с. 529), таблиця Е.1 у дисертації Пінчук (сс. 451–452) ідентична таблиці Е.2 у дисертації Шестаковської (сс. 542–543), таблиця Е.2 у дисертації Пінчук (сс. 453–454) ідентична таблиці Е.3 у дисертації Шестаковської (сс. 544–545), Анкета в дисертації Пінчук (сс. 455–459) ідентична Анкеті в дисертації Шестаковської (сс. 530–534).

Таким чином, маємо очевидний факт майже одночасного захисту на одному матеріалі двох докторських дисертацій за різними спеціальностями в різних спецрадах.

Через значний обсяг збігів у Порівняльній таблиці збіги та синонімічні зміни тексту виділені кольором не на всіх сторінках (на початку таблиці, всередині у випадку повного збігу та у фрагментах, що містять висновки).

Наявні збіги текстів без зазначення покликань порушують вимоги, встановлені статтею 42 Закону України «Про освіту» щодо академічної доброчесності, а також порушують дійсні на момент захисту (2020 рік) вимоги «Порядку присудження наукових ступенів», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 р. № 567 (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/567-2013-п#Text>):

«9. Дисертація на здобуття наукового ступеня є кваліфікаційною науковою працею, виконаною особисто здобувачем у вигляді спеціально підготовленого рукопису або опублі-

кованої монографії. Підготовлена до захисту дисертація повинна містити висунуті здобувачем науково обґрунтовані теоретичні або експериментальні результати, наукові положення, а також характеризуватися єдністю змісту і свідчити про особистий внесок здобувача в науку.»

«14. ... У разі виявлення текстових запозичень, використання ідей, наукових результатів і матеріалів інших авторів без посилання на джерело дисертація знімається з розгляду незалежно від стадії проходження без права її повторного захисту.

Виявлення в дисертації, авторів якої вже видано диплом доктора чи кандидата наук, текстових запозичень без посилання на джерело, є підставою для прийняття рішення про позбавлення його наукового ступеня.»

На підставі викладеного звертаюся до НАЗЯВО з проханням:

1. Розглянути питання щодо академічного плагіату в дисертації Аліни Олександрівни Пінчук на здобуття ступеня доктора наук, провівши аналіз наведених фактів текстових збігів, та прийняти рішення щодо виявлення/невиявлення в дисертації А. О. Пінчук фактів порушення академічної доброчесності.
2. У випадку підтвердження фактів порушень А. О. Пінчук академічної доброчесності звернутися до Міністерства освіти і науки України з вимогою щодо необхідності позбавлення цієї особи наукового ступеня доктора наук.

Додатки:

1. Порівняльна таблиця із наведенням фрагментів дисертації Пінчук А. О. та відповідних фрагментів опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства в форматах pdf та docx.
2. Електронні копії дисертації Пінчук А. О., поданої на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук, у форматі pdf:
 - 2-а. Дисертація з сайту НРАТ (у вигляді сканованих фотографій);
 - 2-б. Дисертація у машиночитаному форматі.
3. Електронна копія джерела неправомірного використання в форматі pdf:
дисертація: Шестаковська Т. Л. «Формування та реалізація державної політики інноваційного розвитку аграрного сектору України»;

27 січня 2024 р.

О. Ю. Смірнов,
канд. біол. наук, ст. наук. співр.